

Posudek na bakalářskou práci:

Časová perspektiva a obavy z budoucnosti u žáků

Autorka práce: **Kristýna Jelínková**

Předložená bakalářská práce má 63 stran. Po formální stránce má práce všechny náležitosti: čestné prohlášení, strukturovaný obsah, český i anglický abstrakt, klíčová slova a seznam literatury. Seznam literatury obsahuje 25 titulů (11 zahraničních a 14 domácích), jednotlivé práce nejsou v seznamu jednotně uvedeny.

Volba tématu:

Autorka se ve své práci věnuje badatelsky závažné a náročné problematice. Přestože v zahraničí, ale i v České republice, je zvolené problematice (časová perspektiva; strach ve škole) již dlouho věnována poměrně velká pozornost, zůstává mnoho otázek nedořešených. Zvláště obavám žáků z budoucnosti se doposud věnovalo jen málo prací. Volba tématu tak otevřela možnost doplnění výzkumných sond (pilotních studií) v dané oblasti a případně obohacení pedagogicko-psychologické praxe. Volbu tématu je nutné přivítat.

Obsahové zpracování:

Jedním z úkolů autorky bylo širokou problematiku strachu a časové orientace jedince zúžit a specifikovat do nosného dílčího problému (konkrétní výzkumné otázky), který ve své bakalářské práci ověřovala a řešila. Tento úkol se autorce poměrně zdařil.

Práce je tradičně rozdělena na část teoretickou (28 stran) a část empirickou (24 stran). V teoretické části se autorka snaží prezentovat východiska své práce. Věnuje se vymezení a různým pojetím časové perspektivy, respektive strachu. Prezentace těchto oblastí nejde příliš do hloubky, na jedné straně zmiňuje nosné teorie a jádrové momenty v daných oblastech (opírá se o kvalitní zdroje), na druhé straně poněkud nesystematicky text prokládá zdroji získanými z „populárně vědecké“ literatury a čtenář, který by nebyl do hloubky seznámen s danými problematikami, se může dostat do určitých nesnází při orientaci v textu. Některé teorie jsou poněkud neobratně prezentovány, například Grayeova teorie BIB/BAS. Je nutné si

však uvědomit, že málokterá oblast psychologie má v pozadí tak pestrou a neuspořádanou teoretickou tematizaci a poměrně neuspokojující operacionalizaci problematiky.

Empirická část přináší sice některé zajímavé výsledky, ale není pečlivě zpracována. Výzkumný vzorek není velký, ale pro bakalářskou práci dostačující, realizace výzkumu je popsána.

Empirická část využívá především kvantitativní metodologie, částečně i kvalitativní dokreslení zjištěných výsledků. Stanoveny jsou i výzkumné otázky a popsány metody výzkumu i se zdůvodněním výběru. Prezentace výsledků by si zasloužila více pečlivosti. Autorka například kapitulu, kde představuje výsledky výzkumu prezentací popisné statistiky k základním faktorům, se kterými ve své práci pracuje, začíná odkazem na tabulku, aniž by čtenáře uvedla do postupu prezentace a hlavně naznačila spojitost s jednotlivými kroky výzkumné sondy. Některé tabulky by bylo možné zjednodušit, grafy většinou nejsou komentovány. Při slovní prezentaci výsledků autorka většinou jen opakuje to, co je v tabulkách, bez hlubšího zamyšlení. Analýza dat by si zasloužila kritičtější zhodnocení. Platí to i pro otevřené otázky, které kvalitativně zpracovávala. Pochválit je nutno, že statistické zpracování si prováděla sama, bohužel i tady jsou z hlediska prezentace výsledků určité nepřesnosti a formulační neobratnosti. Na závěr autorka diskutuje výsledky svého výzkumu, ale jde spíše o rekapitulaci zjištěných výsledků, hlubší promyšlení výsledků a otevření otázek pro další výzkum se autorka příliš nevěnuje. Práci by pomohla kritická reflexe zjištěných výsledků a celé výzkumné sondy.

Formální stránka práce

Práce obsahuje překlepy a některé formulační neobratnosti, které by bylo lehké odstranit, kdyby autorka měla více času. Některé tabulky (například tab. Č. 5 a 6) jsou přetíženy údaji, které pro prezentaci výsledků nemají důležitost a čtenáři mohou komplikovat orientaci. Grafická úprava by si zasloužila pečlivější a promyšlenější podobu

Námět pro diskusi:

- Poprosím autorku o hlubší úvahu o souvislostech mezi převažující časovou orientací člověka a vznikem strachu, případně možnostmi překonávání strachu v souvislosti s časovou orientací žáků.
- Pro obhajobu doporučuji rozmyslet si odpověď na otázku: Na co by bylo možné se v dalším výzkumu zaměřit?

Průběh spolupráce na bakalářské práci:

Autorka práce sice začala na výzkumu po zadání bakalářské práce hned pracovat, následně však práci několikrát přerušila na poměrně dlouhou dobu a tím si zadání výzkumu a jeho zpracování zkomplikovala. Určité kroky, které byly doporučeny při konzultacích, se tak odkládaly a několikrát opakovaly, mnoho času se tak ztratilo na maličkostech. Pro dokončení práce tak zbylo málo času a na práci je to znát, časový tlak autorce neprospěl. Doporučuji autorce, aby si v podobných situacích rezervovala daleko více času a na problému pracovala systematicky. U autorky jsem trochu postrádala badatelský zájem o danou problematiku. Přes uvedené výtky přináší pilotní studie autorky zajímavé výsledky a doporučuji jí k obhajobě.

ZÁVĚR

Práce Kristýny Jelínkové splňuje požadavky kladené na bakalářské práce na Pedagogické fakultě UK – odpovídá svým rozsahem, obsahem i způsobem zpracování. Doporučuji práci k obhajobě.

V Praze 8.8. 2020

Doc. PhDr. Isabella Pavelkova, CSc.